

Inventarisatie gevolgen no deal-Brexit voor de artikelen 2, 2a, 2b en 16a t/m 16k van de Advocatenwet

15 december 2020

Hoewel het Verenigd Koninkrijk (VK) op 31 januari 2020 de Europese Unie (EU) heeft verlaten, geldt tot en met eind 2020 een overgangperiode. De uitkomst van de Brexit-onderhandelingen is nog steeds ongewis. Bij een 'no deal' heeft dat vanaf 1 januari 2021 gevolgen voor advocaten die in Nederland werken en hun beroepskwalificatie in het VK hebben behaald. Een no deal-Brexit betekent dat de EU-regelgeving vanaf dat moment niet meer van toepassing is op het VK.

Hierna volgt een overzicht van de gevolgen bij een no deal-Brexit. Van belang is te benadrukken dat er nog steeds veel onzekerheden zijn rondom de Brexit en dat daarmee de mogelijke gevolgen aan verandering onderhevig zijn. Bij nieuwe ontwikkelingen zal onderstaande informatie zo spoedig mogelijk worden aangepast.

Een opmerking vooraf. De Advocatenwet bevat de implementatie van enkele EU-richtlijnen, namelijk de richtlijn 2005/36/EG¹, richtlijn 98/5/EG² en richtlijn 77/249/EEG³. De uitleg van de betreffende bepalingen van de Advocatenwet moeten dan ook in het licht van deze richtlijnen gezien worden. Bij een no deal-Brexit wordt het VK aangemerkt als derde land en niet meer als EU-lidstaat, waardoor Britten geen rechten meer kunnen ontleen aan de bovengenoemde richtlijnen.

¹ Richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 betreffende de erkenning van beroepskwalificaties (meerdere keren gewijzigd, laatste geconsolideerde versie van 1 december 2017)

² Richtlijn 98/5/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 februari 1998 ter vergemakkelijking van de permanente uitoefening van het beroep van advocaat in een andere lidstaat dan die waar de beroepskwalificatie is verworven (PbEG 1998, L 77)

³ Richtlijn 77/249/EEG van de Raad van 22 maart 1977 tot vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening door advocaten van het vrij verrichten van diensten (PbEG 1977, L78).

No deal-Brexit

Artikelen 16a tot en met 16k van de Advocatenwet

Vanaf de datum van uittreding kunnen in het Verenigd Koninkrijk gekwalificeerde beroepsbeoefenaren niet langer een beroep doen op de artikelen 16a tot en met 16f van de Advocatenwet (incidenteel optreden onder home title), of de artikelen 16g tot en met 16k van de Advocatenwet (permanent optreden onder home title).

Registraties op basis van de artikelen 16g tot en met 16k van de Advocatenwet komen voor in het Verenigd Koninkrijk gekwalificeerde beroepsbeoefenaren op de datum van uittreding te vervallen.

Aanvragen ingediend na de uitredingsdatum worden behandeld als aanvragen van derdelanders en niet op basis van de artikelen 16a tot en met 16k.

Mocht men zich op artikel 2a en 2b van de Advocatenwet willen beroepen dan dient die aanvraag voor het moment van uittreding⁴ te zijn ingediend.

Artikelen 2a en 2b van de Advocatenwet

Op basis van deze artikelen kan een gekwalificeerde beroepsbeoefenaar uit een EU-lidstaat een verzoek tot inschrijving als advocaat indienen nadat hij na drie jaar onder home title in Nederland werkzaam is geweest op het gebied van het Nederlands recht. Bij een no deal-Brexit kunnen dergelijke verzoeken vanaf de datum van uittreding niet meer worden ingediend door in het Verenigd Koninkrijk gekwalificeerde beroepsbeoefenaren. Reeds op basis van deze bepalingen ingeschreven advocaten verliezen deze inschrijving niet.

Voor wat betreft lopende verzoeken om inschrijving (verzoeken ingediend voor het moment van uittreding) geldt dat deze in beginsel niet worden afgewezen vanwege het feit dat het VK niet langer een EU-lidstaat is. Indien formele standpunten op Europees of nationaal niveau daartoe aanleiding geven, wordt daarmee rekening gehouden.

Artikel 2 eerste lid onder c van de Advocatenwet

Op basis van dit artikel kunnen personen met een EU- of EEA-nationaliteit met een voor het beroep advocaat afgegeven erkenning van hun beroepskwalificaties verzoeken om inschrijving op het tableau. De erkenningsprocedure is opgenomen in de Algemene wet erkenning EU-beroepskwalificaties en de Regeling erkenning EU-beroepskwalificaties Advocatuur.

Voor de uittredingsdatum verleende erkenningen verliezen hun gelding niet. Voor wat betreft lopende verzoeken om erkenning dan wel inschrijving⁵ (verzoeken ingediend voor het moment van uittreding) geldt dat deze in beginsel niet worden afgewezen vanwege het feit dat het VK niet

⁴ Precieze datum en tijdstip nog niet zeker

⁵ Met een verzoek om inschrijving wordt gelijk gesteld het indienen van het formulier aanvraag erkenning beroepskwalificaties bij de algemene raad

langer een EU-lidstaat is. Indien formele standpunten op Europees of nationaal niveau daartoe aanleiding geven, wordt daarmee rekening gehouden.

Artikel 2 vierde lid van de Advocatenwet (Morgenbesser)

Op basis van dit artikel kunnen personen die in een EU-lidstaat, de EER of Zwitserland een rechtenstudie hebben voltooid, maar in het land van herkomst nog niet (volledig) gekwalificeerd zijn om beroepswerkzaamheden uit te oefenen (produit infini) om inschrijving als advocaat verzoeken.

Voor het moment van uittreding door de algemene raad genomen besluiten (al dan niet voorwaardelijk) verliezen hun geldigheid niet.

Voor wat betreft lopende verzoeken om inschrijving⁶ (aanvragen ingediend voor het moment van uittreding) geldt dat deze in beginsel niet worden afgewezen vanwege het feit dat het VK niet langer een EU-lidstaat is. Indien formele standpunten op Europees of nationaal niveau daartoe aanleiding geeft, wordt daarmee rekening gehouden.

⁶ Met een verzoek om inschrijving wordt gelijk gesteld het indienen van het formulier op grond van artikel 2, vierde lid, van de Advocatenwet bij de algemene raad.